

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ostravě rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Jiřího Gottwalda a soudců JUDr. Daniela Spratka, Ph.D. a JUDr. Petra Hluštíka, Ph.D. ve věci

žalobkyně: Z.Š.

proti

žalovanému: Katastrální úřad pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště
Frýdek - Místek

sídlem T. G. Masaryka 453, 738 01 Frýdek - Místek

o žalobě proti nezákonnému zásahu

takto:

I. Žaloba se **zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

Vymezení věci

Shodu s prvopisem potvrzuje

1. Žalobkyně se domáhala žalobou ze dne 19. 8. 2019 určení nezákonnosti zásahu správního orgánu, Katastrálního úřadu pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Frýdek – Místek, spočívající v neprovedení zápisu poznámky o podané žalobě podle § 23 odst. 1 písm. o) zákona č. 256/2013 Sb., katastrálního zákona (dále také jen „katastrální zákon“) na základě její žádosti ze dne 10. 6. 2019, k níž připojila žalobu o určení neplatnosti smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě – vodovodní přípojky č. j. V-437/2019-802 ze dne 9. 1. 2019. Zápis poznámky požadovala k pozemku parc. č. X, st. X a X v k. ú. x.
2. Žalobkyně dále uvedla, že žádost o zápis poznámky o podané žalobě podala vzhledem k tomu, že žalovaný v téže věci nezapsal poznámku spornosti podle § 24 odst. 1 katastrálního zákona. Žalobkyně obdržela přípis žalovaného ze dne 17. 6. 2019, ze kterého vyplývá, že nezapsání poznámky o podané žalobě žalovaný založil na skutečnosti, že šetřením ověřil, že k pozemku parc. č. X v k. ú. x není evidována žádná další služebnost ve prospěch jiné nemovitosti. Žalovaný však neposoudil a ignoroval, co šetřením zjistil u pozemku parc. č. X a st. X, když tyto pozemky jsou dotčeny odstupní smlouvou ze dne 4. 2. 1952 a upozorněním na probíhající řízení o opravě chyby v katastrálním operátu, resp. na soudní řízení pod sp. zn. 25 A 102/2018. V neprovedení poznámky o podané žalobě tedy žalobkyně spatřuje nezákonný zásah žalovaného, když smlouva o zřízení služebnosti inženýrské sítě ze dne 9. 1. 2019 byla do katastru nemovitostí zapsána předčasně. Určením neplatnosti předmětné smlouvy a následným výmazem této služebnosti z katastru nemovitostí bude odstraněna právní nejistota žalobkyně. Žalobkyně zdůraznila, že v obdobném případě žalovaný poznámku o podané žalobě na základě žádosti žalobkyně ze dne 18. 10. 2016, č. j. Z-5145/2016-802 bez problému zapsal. Žalobkyně se domáhá určení nezákonnosti zásahu žalovaného a jednak uložení povinnosti žalovanému poznámku o podané žalobě zapsat.
3. Žalovaný odkázal na písemné vyjádření zaslané žalobkyni v rámci řízení o zápis poznámky o podané žalobě, kde bylo uvedeno řádné zdůvodnění, proč žádosti nelze vyhovět.

Zjištění z obsahu správních spisů

4. Ze správního spisu žalovaného vedeného pod sp. zn. Z-2064/2019-802 soud zjistil, že žalobkyně podala ke Katastrálnímu úřadu pro Moravskoslezský kraj, katastrální pracoviště Frýdek – Místek dne 10. 6. 2019 žádost o zápis poznámky o podané žalobě dle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona, a to k pozemku parc. č. X, st. X a X v k. ú. x. Podkladem pro zápis poznámky měla být přiložená žaloba ze dne 2. 5. 2019 o určení neplatnosti smlouvy o zřízení služebnosti inženýrské sítě – vodovodní přípojky č. j. V-437/2019-802 ze dne 9. 1. 2019
5. Přípisem ze dne 17. 6. 2019, doručeným žalobkyni dne 19. 6. 2019, sdělil žalovaný žalobkyni, že na základě její žádosti ze dne 10. 6. 2019 nelze poznámku o podané žalobě zapsat. Připomněl, že v případě poznámky o podané žalobě podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona, lze zapsat poznámku o žalobě, kterou se navrhovatel domáhá vydání takového soudního rozhodnutí týkající se nemovitostí evidovaných v katastru, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru, pokud se na jeho základě nezapisuje poznámka spornosti zápisu. Napadenou smlouvou přitom nebylo dotčeno žádné právo žadatelky, když tato nebyla ani jejím účastníkem, ani jí v důsledku provedení vkladu žádné právo z katastru nemovitostí nebylo vymazáno nebo omezeno, žádná povinnost jí nevznikla a není tak oprávněna podat žádost o zápis poznámky tak, jak učinila.

Posouzení věci krajským soudem

6. Krajský soud se nejprve zabýval otázkou včasnosti žaloby, neboť dle § 84 odst. 1 s. ř. s. musí být žaloba na ochranu proti nezákonnému zásahu podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu, nejpozději však do dvou let od okamžiku, kdy k němu došlo. Žalobkyni bylo sdělení žalovaného, z něhož dovozovala nezákonný zásah, doručeno dne 19. 6. 2019, žalobu podala osobně dne 19. 8. 2019. Z uvedeného vyplývá, že žaloba byla podána včas. Krajský soud poté žalobu přezkoumal v intencích žalobních bodů, přičemž vycházel ze skutkového stavu ke dni svého rozhodnutí (§ 87 odst. 1 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že žaloba není důvodná.
7. Ve věci proběhlo u podepsaného soudu dne 21. 10. 2019 ústní jednání, ke kterému se žalovaný nedostavil, přičemž svou neúčast omluvil; soud tak jednal v jeho nepřítomnosti. Žalobkyně u ústního jednání setrvala na žalobě. Pokud žalobkyně trvala na svých důkazních návrzích, těmto krajský soud nevyhověl, neboť s ohledem na právní posouzení věci se tyto jeví jako zcela nadbytečné.
8. Podle § 23 odst. 1 písm. o) katastrálního zákona, k nemovitosti se zapisuje poznámka o podané žalobě, kterou se navrhovatel domáhá, aby soud vydal takové rozhodnutí týkající se nemovitostí evidovaných v katastru, na jehož základě by mohl být proveden vklad do katastru, pokud se na jeho základě nezapisuje poznámka spornosti zápisu.
9. Pro posouzení dané věci je nutné se zabývat tím, zda žalobkyně naplnila podmínky citovaného ustanovení, tedy zejména, zda na základě podané žaloby o určení neplatnosti smlouvy o zřízení služebnosti by mohl být proveden vklad do katastru. Krajský soud přitom dospěl k závěru, že to možné není. Odhlédne-li krajský soud od toho, zda žalobkyni vůbec svědčí naléhavý právní zájem na určení neplatnosti předmětné smlouvy ve smyslu § 80 zákona č. 99/1963 Sb., občanského soudního řádu (dále jen „o. s. ř.“), je nutno dospět k závěru, že výrok rozsudku, kterým by bylo určeno, že předmětná smlouva je neplatná, nemůže být podkladem pro provedení vkladu do katastru ve smyslu § 17 odst. 2, 4 katastrálního zákona; určení neplatnosti smlouvy o zřízení služebnosti ještě samo o sobě neopravňuje příslušný katastrální úřad k výmazu zapsané služebnosti z katastru. Lze tedy uzavřít, že na základě žalobkyní předložené žaloby nemohla být do katastru nemovitostí zapsána žádná poznámka. Krajský soud přitom není povolán k tomu, aby žalobkyni vysvětloval či ji poučoval, jakým způsobem by se mohla případně domoci svých tvrzených práv ve vztahu k předmětné smlouvě. Nadto je zapotřebí zdůraznit, že služebnost zapsaná dle předmětné smlouvy ze dne 9. 1. 2019 se žádným způsobem nedotýká pozemků, k nimž by žalobkyni svědčilo vlastnické či jiné věcné právo. Žalovaný vycházel při projednání žádosti žalobkyně ze stavu evidence katastru nemovitostí v době jeho úkonů; v oné době neexistoval v katastru nemovitostí žádný zápis vlastnického či jiného práva žalobkyně k pozemkům dotčených zřízením služebnosti dle smlouvy z 9. 1. 2019 (jak krajský soud zjistil ve věci žaloby žalobkyně projednávané pod sp. zn. 25 A 120/2019). Krajskému soudu je z úřední činnosti známo, že v řízení vedeném u žalovaného pod sp. zn. OR-623/2010-802 bylo žalovaným dne 8. 12. 2011 rozhodnuto tak, že na ve výroku uvedených listech vlastnictví nebude nadále v části B1-LV (resp. ve vztahu k LV X v části C-LV), mj. ve vztahu k pozemku parc. č. X v k. ú. x evidován zápis práva odpovídajícího věcnému břemeni cesty pěší, vozové a hnaní dobytka na základě Usnesení soudu č. d. 271/1955. K odvolání žalobkyně proti tomuto rozhodnutí rozhodl Zeměměřičský a katastrální inspektorát v Opavě dne 22. 3. 2012 tak, že odvolání žalobkyně zamítl a napadené

rozhodnutí potvrdil. V následně vedeném řízení u žalovaného pod sp. zn. OR-1088/2017-802 byl jak žalovaným tak Zeměměřičským a katastrálním inspektorátem v Opavě zamítnut návrh na provedení opravy v katastrálním operátu spočívající v zápisu služebností dle odstupní smlouvy ze dne 4. 2. 1952, č. d. 271/1955, přičemž žalobkyní podaná žaloba proti uvedenému rozhodnutí byla rozsudkem podepsaného soudu ze dne 29. 5. 2019, č. j. 25 A 102/2018-81 zamítnuta. Žalobkyní podaná kasační stížnost proti posledně citovanému rozsudku podepsaného soudu přitom na věci nemůže nic změnit.

10. Nad rámec uvedeného krajský soud dodává, že jako irelevantní vyhodnotil námitku žalobkyně, že žalovaný v obdobném případě poznámku o podané žalobě na základě žádosti žalobkyně ze dne 18. 10. 2016, č. j. Z-5145/2016-802 bez problému zapsal. Tato námitka by totiž měla relevanci pouze v případě, že by bylo možné ze strany žalovaného hovořit ve vztahu k žalobkyni o ustálené správní praxi; tak tomu však v projednávané věci nebylo. Co přesně tvoří správní praxi vymezil Nejvyšší správní soud v usnesení rozšířeného senátu ze dne 21. 7. 2009, č. j. 6 Ads 88/2006 - 132, publ. pod č. 1915/2009 Sb. NSS: *„Správní praxe zakládající legitimní očekávání je ustálená, jednotná a dlouhodobá činnost (příp. i nečinnost) orgánů veřejné správy, která opakovaně potvrzuje určitý výklad a použití právních předpisů. Takovou praxí je správní orgán vázán. Jen taková správní praxe je doplněním psaného práva a je způsobilá modifikovat pravidla obsažená v právní normě.“* K povaze otázky vzniku legitimního očekávání se rozšířený senát vyjádřil tak, že *„to, zda mohlo vzniknout legitimní očekávání, je pak zcela evidentně otázkou skutkovou. Určit, zda existovalo určité očekávání a zda takové očekávání bylo legitimní, vyžaduje zjišťovat mnoho skutečností. Jasná (pochybnosti nevzbuzující) slova zákona samozřejmě předčí (překonají) jakékoliv očekávání, ať už vzniklo jakkoliv. Rovněž ohlášení relevantní změny praxe vylučuje veškeré očekávání založené na předchozích postupech.“* Závěry rozšířeného senátu aplikoval šestý senát Nejvyššího správního soudu v navazujícím rozsudku ze dne 24. 2. 2010, č. j. 6 Ads 88/2006 - 159, publ. pod č. 2059/2010 Sb. NSS. V bodě 51 soud uvedl podmínky, za kterých je důvěra ve správní praxi chráněna: *„Jako skutkový základ pro ochranu oprávněné důvěry ve správním právu [doktrína] vyžaduje: a) existenci podkladu pro oprávněnou důvěru, jímž chápe v první řadě správní akt, dále pak předběžné opatření, veřejnoprávní smlouvu, příslib správního orgánu, informaci, či jiná faktická jednání správního orgánu, b) vědomí existence tohoto podkladu u adresáta, který se domáhá ochrany své oprávněné důvěry, c) již existující využití oprávněné důvěry ve smyslu již učiněné dispozice (ochrana oprávněného očekávání je totiž chápána primárně jako ochrana v dobré víře učiněných dispozic, nikoliv zamýšlená dispozice), a konečně d) kauzální nexus mezi výše uvedenými body. Vedle toho pak je namístě podle německého pojetí při splnění tohoto skutkového základu zkoumat ochranyhodnost takové důvěry, a to s ohledem na dva komponenty - jednak s ohledem na, zkráceně řečeno, míru „spoluzavinění“ adresáta správního jednání na tom, že je toto jednání nutno změnit, jednak s ohledem na již známé vážení zájmů státu a případných třetích osob.“*
11. Je zřejmé, že ojedinělý úkon žalovaného nesplňoval citované podmínky dlouhodobé, ustálené a jednotné správní praxe a nemohl tak v žalobkyni ani vzbudit legitimní očekávání daného postupu.

Závěr a náklady řízení

12. Jelikož krajský soud shledal postup žalovaného souladným se zákonem, je třeba uzavřít, že žaloba není důvodná. Soud ji proto dle ust. § 87 odst. 3 s. ř. s. zamítl.

13. O náhradě nákladů řízení mezi účastníky bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně v řízení úspěšná nebyla a žalovanému nad rámec jeho úřední činnosti žádné náklady nevznikly. Soud tedy výrokem II. tohoto rozsudku žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku **lze** podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů od doručení tohoto rozhodnutí k Nejvyššímu správnímu soudu.

Ostrava 21. října 2019

Mgr. Jiří Gottwald
předseda senátu